

6086 XXIII 6. 7 Mommsen *Bull. dell' Inst.* 1862 p. 40 inscriptionem tantum significans verbis *spettano alla legione XV.* — Falsae esse possunt, quandoquidem officinam Asculanam, cuius fraudes vel peritissimum quemque deceperunt, tunc iam inscriptionem L·XV excusidisse aliunde constat (v. 729* 3). Sed examinari denuo non potuerunt, nam Depolettio mortuo glandes quas collegarat dispersas esse sciscianti mihi Roma rescripsit Mommsenus m. Martio 1882.

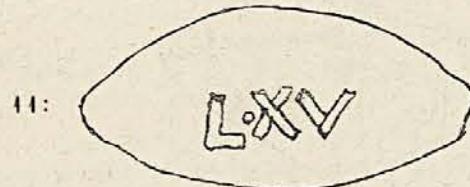
Fortasse mutila erat et hoc referenda est glans musei Borgiani *di forma quadrilatera cum numero*

XV

Catal. musei Borgiani a. 1814, ed. in *Documenti inediti I* (1878) p. 305. Ceteras (tres) eiusdem musei glandes constat esse Picenas.

- XXIV** [vol. I n. 661] 1. 2. 3. 4 Asculi haud dubie rep. [in museo Asculano n. 1453. 1452. 1454. 1455 a. 1872 a Lazzarinio acquisitae]. Pendet 57, 38, 51, 55 gr.
 5 in Castellano rep. [in museo Asculano 1870/71 n. 1076]. Pendet 45 gr.
 6 in Castellano rep. [in mus. Asc. 1871/72 n. 1322]. Pendet 54 gr.
 7 in Castellano rep. [in mus. Asc. 1873 n. 1642]. Pendet 43 gr.
 8 Asculi rep. [in mus. Asc. 1873 n. 1543]. Pendet 38 gr.
 9 in Castellano rep. [in mus. Asc. 1872 n. 1422]. Pendet 58 gr.
 10 in Castellano rep. [in mus. Asc. 1870/71 n. 1071].
 11 [in museo Neapolitano n. 25 = 180]. Pendet 51, 5 gr. Robigo ei est livida.
 12 [in mus. Neapolitano n. 24 = 179]. Pendet 50, 5 gr. Cum robigine alba.
 13 [in mus. Neapol. n. 26 = 181]. Pendet 42 gr.
 14 [in mus. Neapol. n. 34 = 186]. Pendet 34, 5 gr. Cum robigine alba.
 15 [Perusiae apud comitem Rossi Scotti. Fortasse haec aut sequens prius Minicii fuit].
 16 [Perusiae apud comitem Rossi Scotti]. Robigo gilva ei est pauca.
 17 [in museo Bononiensi]. Pendet 52 gr.
 18 [Romae vidi apud Lancellottum de Lancellottis patricium Asculanum GUALTH.].
 19—22 in Castellano rep. [in mus. Ascul. 1870/71 n. 1067 (pendet 47 gr.); n. 1055 (52 gr.); n. 1071; n. 1061 (40 gr.)].
 23 [in mus. Neapolitano n. 28 = 183]. Pendet 47 gr. Inest robigo ferruginea, pauca livida.

L·XV aut (4) V·XV

1 et 2 Descripsi.

3 Descripsi: L·XV. In aversa parte ☺ videtur esse, sed fortuitum est, glande laesa enatum.

4 Descripsi: V·XV.

5 Descripsi. Pone xv quae exstant haud dubie fortuita sunt.

6 Descripsi: L·XV; lineola, quae ex summa L descendit, fortuita est.

7 Descripsi: L·XV, detrita est sed lectionis certae.

8 Descripsi detritam; lectio est verisimilis.

9 Descripsi: L·XV//.

10 Descripsi minus claram: L·XV.

11 Descripsi et supra exhibui. — Fiorelli *Catal.* p. 11 n. 180. Eandem fortasse significat Garrucci Syll. n. 962.12 Descripsi: L·XV (L et x illidendo detortae aliquantum sunt; in parte aversa robiginis aliquid periit, sed schedula opinor ibi olim agglutinata, non eundendo). — Fiorelli *Catal.* p. 11 n. 170; cf. Garrucci Syll. n. 962.13 Descripsi: L·XV (v parum certa). — Fiorelli *Catal.* p. 11 n. 181. Eadem fortasse est quam exhibet Garrucci 959 sic: LX·I.

6086 XXIV 14 Descripsi: L·XV; illidendo laesa est. — Fiorelli p. 11 (admixtis falsis n. 182. 184. 185).

15 Descripsi. — Fortasse haec aut sequens memoratur a Minicio p. 238.

16 Descripsi: LXV; corrosa est.

17 Descripsi. — Memorat De Minicis p. 238.

18 Gualtherus Sicil. tab. 1624/25 comm. p. 26 = Thes. Sicil. VI p. 381 (inde Mommsen vol. I n. 661) sic: -L·XV.

Glandes 19—23, quae sequuntur, mutilatae sunt nec satis certae lectionis.

19 Descripsi fere sic: L·XV (lectio incerta est).

20 Descripsi: L·XV// (media foramine perierunt).

21 Descripsi: LXV. Litterae excepta L illidendo distortae sunt, sed recte fortasse Gabriellius L·XV fuisse coniecit.

22 Descripsi: L·XV. Litterae illidendo distortae sunt.

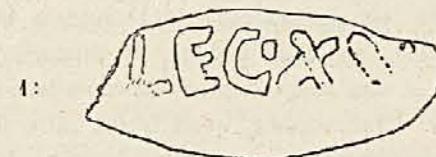
23 Descripsi: L·XV/. Videtur potius L·XV esse quam L·XI. — Fiorelli *Catal.* p. 11 n. 183 (L·XV).

Has 11—18. 23 huc rettuli, quia omnes sic inscriptae, quarum origo certa est, Asculanae sunt. — Praeterea Garruccius Syll. n. 962 haec memorat: 'Duas eiusmodi attulit ad me Fortnum homo Anglus, Perusiae emptas. Ibidem etiam nactus alias duas hac epigraphe, sed pondere unciarum trium cum primae duea pendeant uncias duas'. — In museo Ravestein, nunc Bruxellis asservato, glans esse dicitur originis incertae: i. x. || gladius (*Musée de Rav.* I 1871 p. 417). Ea fortasse huc pertinet, sed num genuina sit, adhuc inquirendum est.

XXV 1 [in museo Neapolitano n. 34 = 188]. Pendet 64 gr. Robiginem flavam habet.

2 [in museo Neapolitano n. 36 = 190]. Litterarum et figurae plane easdem mensuras atque in 1 esse notavi.

LEG·XV X pugio

1 Descripsi. Partem anticam exhibui supra ex meo apographo. — Fiorelli Cat. p. 11 n. 188 hanc et sequentem coll. Corp. I n. 663 non recte legit: LEG·XXX X fulmine et admiscuit n. 35 (189), quae falsa est; Garrucci Syll. n. 964 omissa in hac et sequente figurae mentione. — v non plane certa est. — De figura + cf. ad n. XXXVIII.

2 Descripsi. — Fiorelli I. l. n. 190; Garrucci I. l. L illidendo paullum distorta est: ζ.

Unicae glandes sunt, in quibus ea inscriptio cum pugionis figura coniuncta est, sed utraque non incusa, immo sincera esse mihi videtur.

XXVI [vol. I n. 663] 1 rep. in Castellano [in mus. Ascul. a. 1877 n. 2239]. Pendet 58 gr.

2 et 3 in Piceno repertae DELF. p. 9.

LEG·XV

1 Descripsi: LEG·XV; lectio excepto puncto certa est, licet hastae illidendo latiores sint factae et praeterea detritae.

2 Delfico in tabula [n. 2] et p. 10 ubi legit LEG·XV (inde Mommsen n. 663; Garrucci Syll. n. 967, cf. ad n. 963).

3 Delfico in tabula [n. 3]: LEG·XV et p. 10 ubi legit LEG·XX (inde Minicis tab. II 68 sic: LEC·XX ex eoque Ritschl t. VIII 16; Mommsen I. l.; Garrucci I. l.).

Haec unice vera est lectio LEG·XV, non LEG·XX, quam in utraque Delfiana ex huius imaginibus recipiendam esse censuit Mommsenus eumque secutus Garruccius. Numerus v propter spatium ad glandis angulum angustius brevior esse solet; inde fieri potuit, ut Delficus superiorem numeri x esse partem esse opinaretur, ac certe vestigia sub v in fig. 3 ab eo addita (x) tam parva sunt, ut iis parum tribuendum sit. Quod autem maximum est, eiusdem huius inscriptionis LEG·XV nunc exempla certa habemus supra n. 1 et XXV 1. 2, litterarum etiam

formis simillima (cf. maxime XXV 1 cum Delficiana) et praeterea n. XXII—XXIV item legionem XV certo testantur, sed legionem XX glans nulla. Quin etiam veri non est dissimile, Delfici glandem fig. 2 effectam eandem fuisse atque nostram XXV 1 vel ei geminam eiusque aversam quoque partem — Delficum exhibere fig. [9]. — Per se quidem Romanis Italise viginti legiones tum fuisse non est offensioni, ut patet ex utriusque exercitus magnitudine supra a nobis commemorata.

Subieci quasdam incertas mutilas:

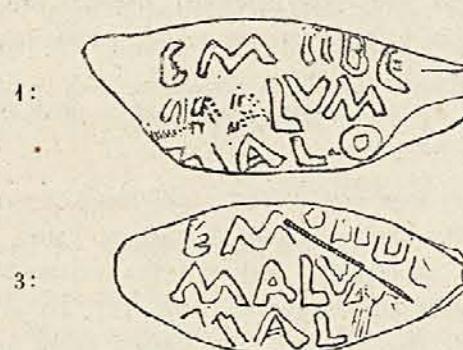
- a) apud Kestnerum: *porta l'indicazione della legione XVI*, Kestner *Bull. dell' Inst.* 1847 p. 116. — Omnino male lecta est, fort. pro *LEG.* (aut *L.*) XV.
- b) rep. in Castellano [in mus. Ascul. 1871 n. 1129]. Pendet 54 gr. Descripsi: *LEG//.* — Litterae excepta prima illidendo distortae sunt.
- c) rep. in Castellano [in mus. Ascul. 1871 n. 1128]. Pendet 58 gr. Descripsi: *LEG* (incerta).
- d) rep. in Castellano [in mus. Ascul. 1870/71 n. 1066]. Pendet 48 gr. Descripsi: *L.YM.* — Saepe infligendo pessumdata fere est, ut lectio excepta fort. *L.* plane incerta sit.

Glandem, quam musei Kircheriani esse Garruccius in *Bull. dell' Inst.* 1866 p. 28 [at ibi non extat], contra Perusia ab Fortnumio ad se allatum fuisse Syll. n. 963 dicit, incisas litteras exhibuit

XV

Cuius rei fides penes auctorem esto.

- 6086 XXVII** [vol. n. 665] 1 haud dubie prope Asculum rep. [in mus. Asculano 1872 ab Lazzarinio acquisita n. 1444]. Pendet 50 gr. Robiginem habet gilvam.
 2 rep. in Castellano [in mus. Ascul. 1871 n. 1315]. Pendet 36 gr.
 3 [in Santangelanis n. 3, musei Neapolitani n. 1721]. Pendet 44, 5 gr.; robagine flava incrusted est.
 4 [‘Romae vidi apud Lancellottum de Lancellotto patricium Asculanum’ GUALTH.].
 5 si rinvenne non ha molto in Ascoli MIN. p. 217.

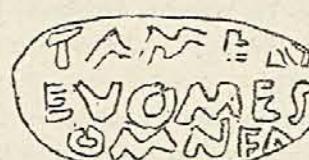

EM · TIBE
MALVM
MALO

- 1 Descripsi et supra exhibui; v. 1 *tibe* potius quam *tibi* esse puto. — Gabrielli Feuardentio 25 Febr. 1876 (v. 1 *IM · TIBI*); Mommsenus in schedis (v. 1 *EM · TIBI*).
- 2 Descripsi: *EM · T// | MALVM | mALO*.
- 3 Descripsi et supra exhibui. — Kiessling *Bull. dell' Inst.* 1862 p. 83: *EMT | MALVAM | MAL = eme malvam mal(am)* (inde Mommsen p. 559 add. ad n. 665); Garrucci Syll. n. 968: *EM// | MALVM | 'MAL*.
- 4 Gualtherus Sicil. tab. 1624/25 comm. p. 26 (= Thes. Sicil. VI 384) vv. non divisus: *M. II. MALVI. M* (inde Mommsen n. 665).
- 5 De Minicis t. II 30, p. 202 et 217 qui vidit, sed in ea legenda plane secutus est Gualtherum: *M II | MALVI | M* coniciens esse: *m/illia II malui m/ille*. (Ex Minicio Ritschelius t. VIII 27 et Mommsen n. 665.)

Em tibe (= *tibi*) *malum malo*, i. e. *em tibi mālo* (*hosti*) *mālum* (*hanc glandem*). Cf. Plautus Milite 5, 13 (1402): *em tibi. PYRG. Oiei, satis sum verberatus*; Terent. Andr. 5, 2, 1, eun. 3, 2, 19.

XXVIII in Castellano rep. [in museo Asculano 1872 n. 1400]. Pendet 55 gr. Colore est caesio.

TAMEN
EVOMES
OMNEM

Descripsi et delineavi.

3 lego *omnem*: quarta littera *E* (non *i*), quinta *M*, vix *A* fuisse mihi visae sunt. Cf. sequentem.

- 6086 XXIX** [vol. I n. 1509] 1 Asculi ante portam Romanam ante LX circiter annos rep. esse dicitur [in museo Asculano n. 90, 5, ubi certe iam a. 1866 fuit]. Pendet 60 gr.
 2 [in museo marchionis Campana, nunc in museo Parisino. — Inter Perusinas exhibet Garruccius temere].

AVRVM
VO...
MALO

in parte aversa:

T AMEN
EVOMES
OMNEM

- 1 Descripsi et supra exhibui. Lectu difficilis est, cum hastae aliquot litterarum mala fusione aut illidendo parum nunc emineant aut confusae sint, velut v. 5 *E* prior et v. 6 *OM*.
- 2 Longpérier misit Ritschelio 14 Sept. 1863 delineatam a se in duobus ectypis chartaceis (quae mecum communicavit Curtius Wachsmuth). — Ed. in *Cataloghi del museo Campana* cl. II p. 5 n. 29 (inde Mommsenus vol. I p. 560 n. 1509 et ex hoc Garrucci Syll. n. 1403): *PVOMIS || OMNIA | AVR || VDRV || MALO*. — Longpérier adnotavit haec: *Quant au gland de fronde, il a reçu une foule de coups, de contusions qui au moulage prennent l'apparence de lettres et se confondent avec les caractères réels*. — *Les glands de fronde de la collection Campana sont en grande partie faux* [vide n. 696* sqq.]; *mais celui-ci est bien authentique*. Ipse agnovit hos ductus: *AVRVN | VDRVE | MALO | T...OLND | EVOMES | OMNEM*. In altero ectypo ante *AVRVA//* discerno A. In n. 1 h. l. plumbum male habitum est.

De aversae quidem partis lectione constat ex n. XXVIII, sed quid in antica leteat plane incertum est. Mihi in mentem venit haec interpretatione, quam tamem facile patiar meliori cedere: *[t]aurum vo[re]s malo tamen evomes omnem*, ubi taurus significaret Italiam, sicut in sociorum nummo repraesentatum videmus taurum, qui lupam (i. e. Romanum) humi prostratam cornibus ferit (Mommsen *Wünzweisen* 1860 p. 589). Sed *malo* non video qui possit satis apte explicari, sive interpretaris *mālo* sive *mālo*; nam, si *mālo*, res comparata quae esse possit non video (desideraretur potius *nihil moror* vel simile quid, sin *mālo*, vix acquiesci potest in talibus: Taurum vores malo tuo (vel communis), lupa; etiam si voraveris, tamen evomes omnem. — An legendum *MADO* i. e. *ma(n)do*, edax? Cf. vol. X 3824 *ma(n)do* (a mandando).

Exemplari Asculano abusus Vincenzinius inscriptionem sibi effinxit et excudit hanc: *taer* (aut *tasen*) | *vetomes* | ..er.. (novissime *hernia*). Ipse Gabriellio in museo dixit sic *vetomes* sibi videri legendum esse; cf. falsas.

- XXX** [vol. I n. 710] 1 rep. in Castellano [in museo Asculano 1871 n. 1307]. Pendet 60 gr.
 2 et 3 [ab Lazzarinio acquisivit a. 1872 museum Asculanum n. 1459 et 1457]. Pendet 62 gr., 64 gr.
 4 in Castellano rep. [in museo Asculano 1871 n. 1132]. Pendet 60 gr.
 5 [in museo Asculano 1868 n. 676]. Pendet 57 gr.